



Ajna Grbić

29.03.2025. 07:51

Pogledano: 39 puta

Formulacije lijekova

Na ovom času, učenici će kroz interaktivne aktivnosti istraživati različite oblike lijekova, dijeliti vlastita iskustva i analizirati slike lijekova. Kroz diskusije i praktične vježbe, prepoznavat će oblike lijekova, njihove prednosti i mane.



Organizacijski oblik nastave

Predmetna nastava 3. razred

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

3 nastavna časa

Oblasti

Kroskurikularne i međupredmetne teme

Područje prirodnih nauka

Predmet

FARMACEUTSKA TEHNOLOGIJA S KOZEMTOLOGIJOM/FARMAKOLOGIJA

Ključne kompetencije

Učiti kako učiti

Kompetencija kulturološke svijesti i istraživanja

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Cilj/evi:

- Kao krajnji cilj teme koja se obrađuje, očekuje se da učenici samostano prepoznaju ljekovite oblike, teorijski, a prvenstveno u praksi, njihove osnovne karakteristike. Pored toga da znaju koje su određene prednosti i mane nekog oblika u određenoj situaciji koji preporučiti pacijenu tj.za određenog pacijena i određenu terapiju liječenja.

Ishodi:

Učenici trebaju-

- znati definisati i sve varijenate oblika lijeka u kojem se on može pripremiti(izraditi.),
- na koji način ih prepoznati i koristiti
- postavljaju jasne razlike između različitih vrsta tableta, kapsula, krema, masti, pastii, supozitorija, vagitorija, tečnih preprata i parenteralnih i ostalih tečnih preparata.
- imenovati razlike između sličnih oblika, eventualno povezati sa nekim mogućim posljedicam nakon korištenja lijeka

Detaljan opis realizacije

I-Učenci izlažu usmeno vlastita iskustava sa lijekovima u kojem obliku su korišteni,viđeni ili čuli za njim .Uz to da međusobno razgovaramo ako su ostali imali ista i slična iskustva ,a uz to na tablu bilježiti pomenute oblike lijeka. kroz)

II-Prepoznavanje oblika lijeka na slikama (datim na nastavnim listićima). Zatim analiza i slika, zbog čega smo nešto prepoznali zbog čega ne.Šta znamo o obliku koji smo prepoznali.Koje su najveće zabune koje smo imali nakon analize slika.Koja su iskustva pojedinačna za neki oblik lijeka, svako na svom listiću ukratko opisati,a zatim diskutovati o istim.

Praćenje svakog ljekovitog oblika pojedinačno,sa opisima koji su dali učenici gdje ga i na koji način koriste ,koje probelme smo imali ili „neznanje“o određenom obliku lijeka. Uz dopunu profesora šta jos treba da znamo o datom ljekovitom obliku .

III-Napraviti kratu analizu pomoću nastavnog listića,šta sam zano o obliku lijeka, šta sam novo naučio, šta bi volio da znam i čim najčeće. Zatim zajenički prodiskutovati o zabilježenom.

Gdje svaki učenik treba na kraju izvesti bar jedna primjer primjene dijela teme u životu. O istom prodiskutovati u manjim grupama.

IV-Kako iskoristiti u budućnsti neki od oblika lijeka po izboru.

Uvod

Bilježeći na tabli sa učenicima ponoviti osnovne pojmove vezane za lijek,kako nastaje ljekoviti oblik i koje sve oblike lijeka učenici znaju ili su se susreli s njima.

I-FAZA

Učenici su ponijeli po nekoliko slika oblika lijeka koje su oni koristili ili njima neko blizak. Zatim smo razgovarali o vlastita iskustava sa lijekovima koje su donijeli u kojem obliku su korišteni,da li obraćali paznju kako ga koriste,koje su dobre koje lose strane s kojim su se susretali .Uporediti iskustva ako je neko donio isti lijek.

Vježba: Svaki učenik da napravi letak o svojim ljekovitim oblicima i iskustvu ukrtakto.

II-FAZA

Učenicima podjeliti nastavne listiće sa oblicim lijeka da okušaju prepznati.Nakon sto odrade zdatak napraviti analizu koliko su prepoznali šta su im bile vodilje, i odakle znaju za taj oblike. (listići u prilogu)

Nakon diskusije,prateći sadržaj prezentacije proći kroz oblike lijeka po farmakloskoj podjeli. Sa jasnim obrazloženjim i odklanjanjem nejasnoća za svaki oblik pojedinačno,prateći i korigujući zanje

koje učenici imaju iz iskustva sa datim oblicima lijeka.

SADRŽAJ PREZENTACIJE:

Oblici lijekova

1. kapsule=pulverizovani lijekovi

U obliku kapsula mogu se dati lijekovi:

- koji imaju neprijatan miris i okus,
- koji oštećuju zube,
- koji izazivaju muku i povraćanje.

2. tablete,

3. rastvori,

4. inhalacije,

5. čepići,

6. kreme(masti),

7. flasteri,

8. praškovi.

-PODJELA I PRIMJENA LIJEKOVA-

Lijekovi su tvari ili smjese tvari koje u određenim kol.,obliku i uvjetima primjene služe za liječenje bolesti. Pojam lijeka je relativan, jer neki od njih mogu spriječiti pojavu bolesti, neki je mogu samo ublažiti ili ukloniti simptome, a u određenim okolnostima mogu biti nedjelotvorni ili čak otrovni.

Prema agregatnom stanju lijekovi mogu biti:

***ČVRSTI:**

PRAŠCI	- pulveres; sastoje se od jedne usitnjene tvari ili više njih, a primjenjuju se za vanjsku (nepodijeljeni-prašci za posipanje[puder]) i unutarnju(nepodijeljeni i podijeljeni ovisno o vrsti tj. djelotvornosti lijeka) upotrebu
---------------	--

KAPSULE	- capsulae, čahurice od škroba i želatine napunjene čvrstim ljekovitim oblicima(prašci i granule);u njih se stavljaju lijekovi neugodna mirisa i okusa koji oštećuju zube i čija se resorpcija želi postići u tankom crijevu,te se zato ne smiju otvarati ni gristi(ako nije propisano drugačije),nego ih bol.treba progutati
TABLETE	-čvrsti su oblici lijekova dobiveni kompresijom praška pod velikim pritiskom u okrugle pločice s ravnom ili blago izbočenom površinom,te su najčešći oblik čvrstih lijekova *DRAŽEJE; tablete obložene čokoladom,šećerom,želatinom ili sl.,ovalna oblika,glatke površine i lako se gutaju *LINGVALETE;čvrsti oblik lijekova koji se otapa u ustima stavljanjem ispod jezika *ORBILETE; otapaju se sisanjem u ustima,a luže najčešće liječenju bolesti usne šupljine i ždrijela *VAGINALETE; pločasti/čunjasti/kuglasti oblici čvrstih lijekova,stavljaju se u rodnici gdje se otapaju djelovanjem vaginalnog sekreta
ČEPIĆI	-supositoria;čvrsti oblici lijekova čunjasta oblika koji se otapaju u dodiru sa sluznicom debelog crijeva

***POLUČVRSTI** (služe uglavnom za vanjsku primjenu na kožu i sluznice):

MASTI	PASTE	KREME	ŽELE
-ljekovita sredstva dobivena miješanjem lijeka i masne podloge(svinjska mast,vosak,bademovo i maslinovo ulje itd.)	-slične mastima,ali sadrže veću kol.netopljivog praška	-slične mastima,ali sadrže vodu i mast ili ulje kao emulziv	-prozirni je koloidni ljekoviti pripravak

***TEKUĆI** (služe za unutarnju,vanjsku i parenteralnu primjenu):

OTOPINA	MJEŠAVINA	KAPLJICE	INJEKCIJA
-solutio,dobiva se otapanjem krutih tvari u odg.otapalu (destil.voda,alkohol,glicerol), pripravci otopina za iv primjenu sterilni su i različitih konc.,a za vanjsku i lokalnu primjenjuju se kao oblozi ili kupke	-mixture, otopina je više tvari ili više ljekovitih otopina, primjenjuje se oralno	-guttae, tekući lijekovi jačeg djelovanja koji se primjenjuju ukapavanjem na žličicu, u vodu ili na kockicu šećera i uzimaju oralno ili se primjenjuju lokalno(ukapavanje u oči,uši,nos,)	-injectiones,sterilni pripravci lijekova za parenteralnu primjenu pomoću štrcaljke i igle,pripremljene tvornički u tekućem obliku za neposrednu primjene(ampule, bočice/lagene)ili u obliku praška

Tablete su čvrsti preparati od kojih svaki sadrži pojedinačnu dozu jedne ili više ljekoviti supstanci, a izrađuju se kompresijom određene zapremine praška ili granulata koje čine tabletnu smjesu.

Praćenje i procjenjivanje

Praćenjem nastavnih listića koje učenici budu ispunjavali nakon svake faze.

Bilježiti koliko novog znanja su pokazali nakon svake faze.

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

Razmisliti o primjenilijekova i posljedicama primjene.

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

Glavan napomen je da uvijek počenmo od onog što su djeca već ,znala i vidjela ili koristila od lijekova.

Te da osnovu njihovog iskustva ili znanja s korištenjem nekog lijeka vršimo nadogranju,proširivanje ili korekciju onoga što nije dobro,pa dodajemo slične oblike ili njegove varijante.

Koristiti sto više slika i živih primjera ,da pokušaju steći vizuelnu percepciju i razlike u slicim oblicima lijeka.

Metode i tehnike

Metoda razgovora

Vidim - mislim - pitam se

Collections

Priprema za čas - Srednja škola